

AURORA MARCO
ESCRITORA

«NO ENSINO LITERARIO PONSE DEMASIADA ÉNFASE NA HISTORIA»

Aurora Marco traballa en moitas frentes abertas, creación, ensaio, investigación, divulgación.

—Non tanto autobiográfico, vostede defínese como traballadora da cultura. ¿É así un campo cada vez máis ambiguo, máis difuso e máis difícil de explicar?

—Aí así considérome unha traballadora da cultura galega, da cultura da nosa sociedade, entendida como unha produción colectiva. Levo moitos anos entregada á docencia e á investigación da lingua e a literatura galega, aos estudos de idiomas e a outras actividades inherentes, o que fago como vocación e como servizo, igual que faría con outro traballo. Trato de ensinar a mellor que podo, de investigar con exactitude. Dou conferencias, imparto cursos, participo en programas de radio, traballo en varios espectáculos teatrais (por certo, a miña vocación frustrada). Isto forma parte da miña actividade como cidadá galega ou, cando meces, así o entendido, porque todo isto arredor disto mesmo é así a defensa, promoción e divulgación da lingua e da cultura galega. É así o que me dá un campo difuso. A ambigüidade está nas palabras.

—¿Cre que o público en xeral entende calles nos os contidos da cultura? ¿A a parte da cultura?

—Esta resposta dá para unha tese. Sería telegráfica. O público é sabio, pero é pouco, e entende perfectamente calles debén ser esas contidas, os bens culturais debén chegar a todo o mundo, non só á élite. En canto á parte da cultura, hai de todo, hai que ser por intereses de todo tipo, e hai que ter outros valores e actividades que redundan en beneficio da comunidade.

—Vostede asegura que Ricardo Carvallo Calero é un cambio a modo. ¿Hai unha visión concreta da obra de Carvallo ou hai demasiada polémica?

—Que coñeza, e sabe valorar, a obra dos nos grandes intelectuais do século XX, como foi Carvallo, ten a visión correcta, é así. Carvallo, alén da súa actividade docente, foi lingüista, historiador da nosa literatura, actor de creación, político galeguista (foi tenente do Exército Republicano), escarceado e reprimido, a seguir a sublevación do 36, e sempre parece lembrarse disto. Mais hai moita xente que non entende, ou non sabe entender, a súa importancia. Non demostramos anos de vida resultou necesario para certo holding cultural galego e foi combatido e marginalizado, pois non ideas interdisciplinarias. É así porque Un dos pais do Estado

Aurora Marco considérase unha traballadora da defensa, promoción e divulgación da cultura galega

«Carvallo Calero resultou incómodo para certo "holding" cultural galego e foi combatido e marginalizado»

de Antonomasia de 1938 con Benda e Tibúlo, foi estado, entre outras, polas institucións políticas e universitarias daquela momento, que se dicían democráticas.

—Unha das vías liñas de traballo é a investigación arredor das mulleres. ¿É así un traballo sen fin?

—É un traballo intenso. Aranzose, máis fica moito por facer. Lembo un informe que lle hai uns anos das organizacións mundiais que facía o seguinte diagnóstico: terían que transcorrer case cincuenta anos para que haxa unha equiparación a todos os niveis entre homes e mulleres. Hai unha visión androcéntrica do mundo e traxer con eles certos valores, moitos todo que os valores de hierarquía, poder e autoridade, é bastante fexible. Non andamos moitas mulleres.

—No caso da muller na cultura galega, cre que se creza unha dobre invisibilidade?

—Na cultura galega, como nos outras culturas, hai, evidentemente, unha invisibilidade. Fago o traballo das nosas mulleres, das pioneiras —moitas descoñecidas como epígrafos con selos e etichetas

«é de por unha ou dúas mulleres pola cota, porque queda ben, nesta altura xa me parece antiquado»

serías e increíbles—, face de demandas e necesidades femininas actuais, a cultura do masculino, tradicional e dominante, con poucas excepcións, adóptase, adopta, unha actitude de autoridade ou condescendencia paternalista non se decatara de que o problema é sex, e é tamén aos homes, non só ás mulleres, a quen corresponde traballar a prol das transformacións, para lograr unha coexistencia hídrica entre sociedade moderna, non androcéntrica. Mais hai que preferir seguir sentado, a poder ser, arriba de todo.

—¿Cal é a visión que ofrece a cultura galega sobre a muller?

—Unha visión reducida, parcial e inhumana. Hai que deixar xa a un lado o discurso da excepcionalidade ao fondo e na forma porque, do contrario, seríalle que sempre estamos contando. Non se mulleres estamos por todas partes, entre outras nos os porcentaxes de participación, mínimos e terribles. Iso é de por unha, dúas mulleres pola cota, porque queda ben, nesta altura xa me parece antiquado.

—Unha sala universitaria pode ser un instrumento de uso do bo

«uso e de desenvolvemento da cultura do país. ¿Calles son os cambios que detectos nos últimos anos?»

—A situación actual sobre o uso do galego é, na miña opinión, preocupante. Hai unha perda considerable de galegoalantes, como se desprende de informes recentes, sobre todo na terceira idade que se serve para se comunicar en todas as situacións da vida. Esta moxidade, con relación a 15 ou 20 anos atrás, perciboo ben na miña experiencia como residente desde hai 30 anos. Hai que ser solidario co camillar da Galicia e, nesta andadura, a lingua ten que cobrar unha significación relevante, porque é un elemento fundamental da nosa identidade.

—¿Cre que a cultura galega está, en xeral, mal contada?

—Non diría mal contada, senón, tal vez, mal enfocada do punto de vista metodolóxico. É falo da experiencia nos aulas. Con relación á lingua, insiste demasiado na pura teoría gramatical, na ortografía (a teoría normativa), con escasos recursos e unha utilización excesiva do libro de texto, expandendo a realización oral da lingua, o enfoque comunicativo. En canto á educación literaria, aínda hai moitas aulas onde se pon a énfase na dimensión histórica, desentendendo outras estruturas máis motivadoras.

